

ПОСЛАНИЕТО НА АПОСТОЛ ПАВЕЛ КЪМ ГАЛАТЯНИТЕ

Автор и дата на написване:

Посланието е написано от апостол Павел около 50 г. сл.Хр.

Тема:

Спасение чрез вяра в Исус Христос, посредством Неговата благодат и силата на Святия Дух.

Съдържание:

1. Поздрави, изобличения и защита на Павловия авторитет като апостол (1:1-2:24)
2. Защита на доктрината за вярата и свободата в Христос (3:1-4:31)
3. Християнската свобода не подхранва делата на плътта и греха (5:1-26)
4. Братската любов изпълнява закона на Христос (6:1-10)
5. Заключение (6:11-18)

Шоро 1

1:10 „Нанай аверно Гудли вяста“

1 О Павлос, калесано апостолос ма таро мануша, ни таро манушестар а гаял таро Исус Христос тай о Дел о Дад, Ковато ваздингяс Лес таро муле,

2 тай саворе пхрала, колато си манцар каринго Галатянска кхянгира.

3 Гудлипе тай рамане овел туменге таро Дел о Дад тай таро амаро Дел о Исус Христос,

4 Саво бискай и воия Делвеске тай амаре Дад, диняс Пес пал амаре безехенге, та те икалел амен околе алаутеско дунястар.

5 Каске те овел о барипе жи ко вечна вековя. Амин.

6 Кахърис ман сар туме мукльен Околес, Калесенгро тумен гаял е Христоско гудлипе, тай гаял сиго пренакхльен каринг авре гудлимасте;

7 Ма сар авер гудлипе, а си бути несавенго, колато тумен смутин тай мангъен те изаравен е Христоско гудлипе.

8 А коли тай коркоро аме, ваи ангели таро дел туменге причшибенас авер гудлипе сиваи окова, ковата туменге причшибенас мек те овел проклето.

9 Сарто аке акана вакергям, гаял пале адавкха вакерас: Коли несаво туменге причшибел авер гудлипе, сиваи окова, колато лильен, мек те овел биденго.

10 Акхана ма манге ли мангав те личисярдяс пес ваи е Девлески мангав те личисярдяс манушенге? Коли панда личисярдяс манушенге, най сас те овав Христоско измекаряи.

1:11-24 „О Павлос – апостолос, калесас таро Дел“

11 Пралален мек те авел джандо туменге, кай о гудлипе причшибе мандар си биманушкано;

12 Никвар джангиом таро мануш, ни сом сиклило таро мануш, нума си отпутердо таро о Исус Христос.

13 Соскетото туме шунден моро пхириба ко юдейско апакияба гаял сар гонивас е Девлескери кхангери тай арававас ла.

14 Тай изваздавас ки юдейско апакияба побут бутендар мере со си не ме брешенде, машкар коленде бешавас, като сомас побаро со гонивас со си не прединдо амаре дадендар.

15 Таи кана о Дел, Ковато панда ме вогесте ме алосардя, сине манге сине алосарде тай чингандо гаял Перо гудлипе,

16 гудлесте ман сикавгяс пхе Чхавесте, та Лес те причшибенав машкар о езичника, таи ме ни стразо на пучльом жи ки снага тай жи ко рата.

17 ни диньом ко Ерусалимос паш околенте, колато сине апостоля ангал манде, а занакхльом ки Арабия, тай пале ирингьом ман ко Дамаск.

18 О заман, палал трин бреш диньом ко Ерусалимос, та те запенжарав ман е Кифаса, тай ачхильом паш лесте декапенде диеса;

19 А авер таро апостоля ни дикхльом, бискай о Яковес, о пхрал е Девлеско.

20 А за адавкха, ковата туменге калярав, аке ангало Дел туменге цинтава, кай ни хохавав.

1 Глава

1:10 „Няма друго благовестие“

1 Павел, призван апостол не от човеци, нито чрез човек, но чрез Исуса Христа и Бога Отца, Който Го възкреси от мъртвите,

2 и от всички братя, които са с мен до Галатийските църкви;

3 Благодат и мир на вас от Бога Отца и от нашия Господ Исуса Христа;

4 Който според волята на Бога и наш Баща, даде Себе Си за греховете ни, за да ни избави от сегашния зъл свят;

5 Коумто да бъде слава во веки веков. Амин.

6 Чудя се, че така бързо преминавате от Призовалия ви чрез Христовата благодат към друго благовестие;

7 Не че има друго благовестие, но има някои, които ви смущават и искат да изопачат Христовото благовестие.

8 Но ако дори ние или ангел от небето ви благовества не това, което ние ви благовествахме, да бъде проклет.

9 Както по-горе казахме, и сега пак казвам: Който ви благовества не това, което приехте, проклет да бъде.

10 На човеци ли търся благоволение сега или на Бога, на човеци ли искам да угодя. Ако угаждах на човеци, нямаше да съм Христов слуга.

1:11-24 „Павел – апостол, призван от Бога“

11 Нека да ви е знайно братя, че евангелието, което ви благовестих, не е човешко;

12 Понеже не го приех и научих от човек, но чрез откровение от Исус Христос.

13 Защото сте чули за предишното ми поведение като юдеин, че прекомерно гонех Божията църква и я разорявах;

14 и напредвах в юдейството повече от мнозина мои връстници в рода ми, понеже бях голям ревнител за бащините ни традиции.

15 И когато Бог, Избралият ме от майчината ми утроба и призвал чрез благодатта Си, благоволи;

16 да ми открие Сина Си, за да Го благовествам между езичниците, аз не се допитах веднага до плът и кръв;

17 Нито отидох в Йерусалим при онези, които преди мене бяха апостоли, но отидох в Арабия, и пак се върнах в Дамаск.

18 После, след три години, отидох в Йерусалим, за да се видя с Петър, и останах при него петнадесет дни.

19 Друг от апостолите не видях, освен Яков, брата на Господа.

20 А написаното ето пред Бога казвам, че не лъжа.

1:10 „Няма друго благовестие“

В галатийските църкви проникват лъжеучители, които разпространяват, че спасението е не само чрез вяра в Христос, но включва и съблюдоване на юдейската религия, като обрязване, спазване на определени дни и т.н. (1:6; 3:5; 4:10; 5:2). Няма друго благовестие за спасението на света, освен Христовото, което е спасение по благодат, чрез Неговата смърт и възкресение (1:7).

1:11-24 „Павел – апостол, призван от Бога“

Павел детайлно разглежда определени случаи от времето на неговото обръщение до съвета в Ерусалим, където апостолите признават призива му за евангелско служение. Това се налага поради претенциите на лъжеучителите, че той не е един от дванадесетте апостоли и благовестията му не е истинно. В 11-24, както и Д. А. 9:1-31, апостолът доказва божествения произход на своето благовестие, а в гл. 2:1-10 доказва, че е потвърдено и от самите апостоли, които му подават ръка за общение като апостол.

21 Палпале альом ки Сирийска тай Киликийска рига.
 22 Тай най съом панда пенжардо е Христоскере хангиря со си ко Юдея;
 23 Нума шуненас, кай окова, ковата на англе диеса аравенас, а акана причшибел о апакияба ковата англе аравелас.
 24 Тай бараренас е Девлес ачал манге.

Шоро 2

2:1-10 „О Павлес машкар апостоленге“

1 Антучи палал дешущар бреша, пале диньом ко Ерусалимос е Варнава, като лильом манцар тай о Тита.
 2 А диньом ко путериба. Тай извакергьом ангал о пхрала о гудлипе, ковата причшив машкар о езичникя, гаял ангало по बारे алавенцар лендар, та те на би чучесте те прастав, ваи со прастанильом.
 3 А даже о Тит, ковата си мансар коли, та те овел гъркос на уло принудиме те сунетив пес;
 4 тай гаял о хохавне пхрала, колато дине те дикхен и слобода, колато иси амен ко Христос Исусас, та те поробин амен;
 5 коленге, ни хари ни отстъпнгям ваи ленге те покорисарас, та те овен туменцар ко чачунипе о гудло вакариба.
 6 А околенте, колато считинас пес варесо саво, та те овен, аменге си са иек о Дел ни дикхел ко муй е манушеске, адалкха बारे именито вакерав, ни дотховав мицо побут мере сикаимаске;
 7 нума мамуи, кана дикхле, кай манде сине диндо о проповедиба о гудлипе машкар о би обрежиме, сарто е Петроске машкар обрежиме,
 8 соскето, кова до керел ко Петрос апостоли машкар о обрежиме, додел тай манде о апостолстолипе машкар о биджунтенге;
 9 тай кана пенжарде со сине диндо манге гудлипе, о Яков, и Кифа тай о Йоанас, колато керенас е стълповя, додинде о мурш вас ко общение манге тай е Варнава, та те жас аме машкар о езичникя, а он машкар о обрежиме.
 10 Мангенас ферди те помнин е чорорен, кате също варесо тай мангавас те керав.

2:11-21 „О Павлос мамуи Петреске“

11 А кана и Кифа ало ки Антиохия ме мамуипес леске ман ко якха лескере, соскето ов сине душално.
 12 Соскето англал те авелас несаво таро Яковас ов халас кетане е биджунтенге а кана он але, отчхивгяс пес лендар соскето даралас таро обрежиме.
 13 Тай кетане леса две монцар тай авер юдея, гаял кай тай о Варнава гело две монцар.
 14 Нума кана дикхльом, кай ни керен чачо ко чачунипе о гудло вакариба, вакергьом е Петреске ангал саворенде: Коли ту ковата сан джунт бешес сар о езичникя, а ма сар джунт сар принудис е езичникен те живин сар е юдея?

2:1-10 „Приемане на Павел от апостолите“

Наставленията, които Павел получава чрез откровение, го насочват да отиде в Ерусалим и да представи пред ръководителите благовестието, което той проповядва между езичниците. Апостолът не се съмнява в правилността на своето благовестие, а се бои, че братята може да не одобряват служението му между езичниците, което може да послужи като победа на противниците му срещу него (2:2). Той вярва в своето призвание, но зачита авторитета и на другите, защото източникът както на неговото, така и на тяхното благовестие е един и същ – Исус Христос. Това определя пълното съгласие между апостолите и Павел относно поставените въпроси, както и неговото приемане като съработник.

21 След това отидох в Сирийските и Киликийските страни.
 22 На Христовите църкви в Юдея не бях познат лично,
 23 но бяха слушали само, че гонителят сега благовества вярата, която преди е разорявал.
 24 И прославяха Бога заради мен.

2 Глава

2:1-10 „Приемане на Павел от апостолите“

1 После, след четирнадесет години, отново отидох в Йерусалим с Варнава, като взех със себе и Тит.
 2 И отидох по откровение и изложих, насаме с най-видните, благовестието, което проповядвам сред езичниците, да не би да тичам, или да съм тичал напрасно.
 3 Но нито и гъркът Тит, който бе с мен, бе принуден да се обреже.
 4 Колкото за вмъкналите се лъжебрата, вмъкнали се да съгледжат свободата ни, която имаме в Христа Исуса, за да ни поробят;
 5 На които нито за час отстъпихме да се покорим, за да се запази истината на благовестието за вас.
 6 В това отношение каквито и да са били те някога, за мен е все едно, Бог не гледа човека по лице, видните нищо не ми прибавиха.
 7 Но напротив, като видяха, че на мен е поверено да благовествам на необрязаните, както на Петър обрязаните;
 8 Спомосъществувателят за Петра в апостолството между обрязаните, Спомосъществува и за мен между езичниците;
 9 Яков, Кифа и Йоан, считани за стълбове, като познаха дадената ми от Бога благодат, подадоха ръка на мен и на Варнава за общение, като ние да сме при езичниците, а те при обрязаните;
 10 И ни препоръчаха да помним сиромасите, това, което и се стараех да правя.

2:11-21 „Павел се възпротивява на Петър“

11 Но когато Петър дойде в Антиохия, в лице му се противопоставих, защото се бе провинил.
 12 Понеже, преди да пристигнат някои от Якова, ядеше заедно с езичниците, а когато те дойдоха, почна да се спотайва и да страни, като се боеше от обрязаните.
 13 Така че лицемерстваше заедно с останалите юдеи, и дори Варнава се увлече от лицемерието им.
 14 Но когато видях, че не постъпват право по евангелската истина, казах на Петра пред всички: Ако ти си юдеин и живееш езически, а не юдейски, защо караш езичниците да живеят по юдейски?

2:11-21 „Павел се възпротивява на Петър“

Отделянето на Петър от общение на трапезата с езическите християни могло да доведе до заблуда и да предизвика разделение на църквата, както разрушаване на единството между повярвалите езичници и юдеи. Павел казва, че пред Бога всички са грешници и се нуждаят от спасение не чрез „дела по закона“, а чрез вяра в Христа (2:16). Христос обещава оправдание на всеки, който идва при Бог чрез Него. Връщането на повярвалите юдеи към обичаите и традициите на юдаизма означава, че спасението чрез вяра в Христос е невъзможно (2:21). Това налага изобличаването на Петър, защото ако спасението можеше да се получи чрез закона, тогава нямаше да е необходимо да се изпълни великият изкупителен план за човечеството чрез Исус Христос.

15 Аме, колато сам юдея, а ма безехале таро езичникя;
16 Сар жанас кай мануш ни чачил пес пе букяса ко адеша, нума ферди гаял е апакиямаса ко Исуске Христос, тай аме апакиялям ко Христа Исусас, та те чачес гаял о апакияба ко Христос, а ма гаял букяса ко адеша. Соскетото гаял о букя ко адеша най те чачес никхас.

17 А кана мангасас те чачесавас гаял е Христоса, коли тай аме сам аракхле безехале, о Христос ко безех ли аргатя Те на овел!

18 Соскетото, коли керав напалапале окова, ковата ме аравгиом, керав ман кай сом айдукус.

19 Соскетото ме гаял о адеша мульом ащал о адеша, та те овав живдо е Делвеске.

20 Разчхинльом ман е Христоса, тай акана сине, ма ме живил, а о Христос живил манде а о живиле ковата акана живил ки снага, живисарас лас апакиямаса, ковата си ко Дел о Чхаво, Ковато ман кхамел, тай прединдас Пес ащал манге.

21 На аравав е Девлеско гудлипе гаял, коли и чачипе лел пес е адеша, палдава о Христос муло чучесте.

Шоро 3

3:1-14 „И Пакиябе тай и адеша“

1 О бигогявере Галатяня, кон улавгиас тумен, тумен ангал каскетото якха о Исус Христос сине сикавдо сар разчхинде лес?

2 Адавкха ферди мангав, та жанав тумендар тари букя, мангле таро адеша ли лильен о Духос, ваи таро апакияба ко евангелско гудло жаниба?

3 Аборкха ли сен би голяко кай сар лилиен о Духос, акана туме до икерен тумен ки снага?

4 Чучесте ли си аборкха со страдингъен? Коли чачесте си чучесте!

5 Гаял, давкха, Ковато тумен диняс о Духос тай керел баре букя машкар туменде, гаял о букя со измангел о адеша ли керел адавкха, ваи о апакияба ко кидиндо лил,

6 Чука о Авраамос, ковата апакиянило ко Дел, тай леске адавкха аччило чачипе?

7 Палдава пенжарен, кай окола, колато гаял апакиан, он си Авраамоске чхаве;

8 тай о каляриба, като дикхел кай о Дел гаял о апакияба ка чачил е езичникен, сине преангле гудло вакариба е Авраамоске вакердо сине: „Туте кай дав гудло барипе са со си дуняске“.

9 Гаял, кай окола, колато иси лен апакияба си гудле бари-масте кетане сарто апакиянило о Авраамос.

10 Тай са со си, колато ажарен ки буки, манген о адеша со си телал совляте, соскетото си калярдо: „Холявдо секо, ковата най сагда те изикерел са со си калярдо ки зурал андо адеша.“

11 А кай никой ни оправдил пес ангал Дел таро адеша, а гаял адавкха, кай „о чачо пе апакиямаса ка живил;

12 а о адеша ни керел гаял о апакияса, нума вакерел. Ковато керел адавкха, ковата о адеша вакерел, леса ка живил гаял леса.

13 О Христос изкингяс амен таро совлятар е адешако, сар улавде ащал аменге соскетото си калярдо: „Биде секо, ковата висил кашчесте“;

15 Ние по природа сме юдеи, а не грешници от езичниците;
16 Като знаем, че човек се оправдава не чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа, и ние в Христа Исуса повярвахме, за да се оправдаем чрез вяра в Христа, а не чрез дела по закона. Защото чрез дела по закона няма да се оправдае никоя твар.

17 Но ако търсим да се оправдаем в Христа, и сами се намираме грешници, нима Христос е служител на греха? Да не бъде.

18 Защото, ако съграждам разрушеното от мен, ставам нарушител.

19 Защото аз чрез закона умрях за закона, за да живея за Бога.

20 Съразпнат съм с Христа и сега вече не аз живея, но Христос живее в мен. И което сега живея в плът, живея с вяра в Божия Син, Който ме възлюби и предаде Себе Си за мен.

21 Не отхвърлям Божията благодат, защото, ако оправдането е чрез закона, тогава Христос умря напрасно.

3 Глава

3:1-14 „Вярата и законът“

1 О несмислени Галатяни! Кой ви омая да се не покорявате на истината, вие, пред чиито очи Исус Христос бе изобразен помежду ви като разпнат?

2 Това само искам да науча от вас. Чрез дела по закона ли получихте Духа, или чрез послушание на вярата?

3 Толкова ли сте несмислени? След като започнахте в Духа, сега по плът ли свършвате?

4 Толкова ли претърпахте напрасно? И напрасно ли е?

5 Този, Който ви дарува Духа и прави помежду ви чудеса, чрез дела по закона ли върши това, или чрез послушание на вярата?

6 Така Авраам повярва в Бога, и това му се вмени за правда.

7 Знайте, че които са от вяра, те са Авраамови синове.

8 И Писанието, като предвиждаше, че Бог чрез вяра оправдава езичниците, предвести на Авраама: В тебе ще бъдат благословени всички народи.

9 И така, вярващите биват благословени заедно с верния Авраам;

10 а всички, които се облягат на дела по закона, са под проклетие. Защото е писано: Проклет всеки, който не постои да изпълни всичко писано в книгата на закона.

11 А че чрез закона не се оправдава пред Бога никой, е явно, защото праведният чрез вяра ще живее.

12 А законът не е чрез вяра и който човек изпълни тези неща, той чрез тях ще живее.

13 Христос ни изкупи от проклетията на закона, като стана зарад нас проклет. Защото е писано: Проклет всеки, който виси на дърво;

3:1-14 „Вярата и законът“

Павел пише на галатяните с надеждата да осъзнаят непостоянството си и да оставят заблудението, в което попадат. Значението на Христовата смърт и възкресение им е представено от апостола, така, сякаш са видели Исус със собствените си очи. Те приемат тази жертва като един-

ствена за тяхното оправдание, преживяват благословенията на Духа, а по-късно се съгласяват с лъжливи учения (3:1-4). Павел доказва, че няма разлика в получаването на спасение както за юдеина, така и за езичника, защото всички се спасяват чрез вяра в Исус Христос, а не чрез спазване на Закона, т.е. жертвоприношенията, съгласно Мойсеевия Завет (3:9-13).

14 гаял кай о гудло вакариба, диндо е Авраамеске, е авел гаял таро Христос о Исусас е езичникенде, та те лен о шинаде Духос гаял апакиямаса.

3:15-29 „О адеша тай о шинадо“

15 Пхралален манушканес хоратинав, иек завещание, сиваи коли си само манушконо евхар цинтил ни пес ни аравгол, ни каринг лесте до тховел пес варесо, некхастар.

16 А о шинаде со си извакердо е Авраамеске тай лескоро потомство. Ни вакерел: „тай о потомцора.“ сарто бут со си а сар иекхеске, тай торо генерация, Ковато си о Христос.

17 Тай адавкха вакарав, кай о кидиба на англе си кердо, таро Дел, нащи те овел аравдо о адеша ачхило щаршел тай триянда бреш палпале, гаял кай те аравел о шинаде.

18 Соскето коли о мирази си таро адеша, най сине гаял шинаде а о Дел лес до диняс е Авраамеске сар шинаде.

19 Антучи, соске си диндо о адеша? Ов тховел пес, та те извакярел о безеха, жи кате те авел о Потомокос Ковато уло дендо о шинаде тай сине вакарьдо таро ангеля гаял иекестар о ходатай.

20 А о мажкармануш со пхирел ащал аменге най мажкармануш иекхеске а о Дел, Ковато диняс шинаде, си иек.

21 Антучи, о адеша мамуи ли си е Девлескере шинаде? Те на овел! Соскето, коли сине диндо о адеша, ковато те ащи те ваздел, ов чачесте и чачипе ка овелас таро адеша.

22 А о каляриба пхандел са со си телало безех, та о шинаде, изпхерел пес таро апакияба ко Исусас Христос, та те дел околел, колато апакия.

23 А ангал те авел о апакияба, аме сиямас телало о адеша, пхангле жи ко диеса е апакиямаске, ковато исине те сикавгол.

24 Гаял, о адеша ачхило аменге чхаво со сикавел, та те анел амен наш о Христос, та те чачисавас гаял апакиямаса.

25 Таи палал о авибе е апакиямаско най сом сине телало чхаво со сикавел амен.

26 Соскето саворе си Девлескере чхаве гаял о апакияба си ко Исусас Христос.

27 Соскето са со си туме, колато сен баптизде андо Христос, е Христоса сен уравде.

28 Най сине джут ни гъркос, ни робос, ни отпутердо, най муруш, ваи жувли, соскето туме са со си иек ко Христа Исусас.

29 Тай коли сиен Христоскере, ов сиен Авраамоско потомство, ко мирази со си шинаде.

Шоро 4

4:1-7 „Делвескере чхаве“

1 Вакарав панда, жи о мирозно си и сен цикне, ов ни различил пес таро робос, коли тай те овел баро ко са со си.

2 а си телал со си упрал лесте кхеролидеро таи о дад врамяке жи некаде.

3 Гаял тай аме, кана самас цикне ко бреша синямас поробиме телал о англуно енкавде ко дуняс;

3:15-29 „Законът и обещанието“

Съдържанието на Божия завет с Авраам заключава в себе си раждането на Месия и спасението на човечеството. Обещанието среща своето първо и частично изпълнение в Исаак, а пълното – в Христос (Бит. 17:1-8,16-21; 18;10; 22:17,18; Гал. 3:8,14,16). Божият закон, даден на планината Синай, не може да промени, нито да развали завета с Авраам, защото с цялата си обредна система той насочва към обещанието за праведност чрез вяра в пришествието на Месия и Неговата велика жертва. Чрез закона човекът осъзнава своето грешно естество, но само чрез вяра в Христос може да бъде оправдан и да получи вечен живот (Рим. 7:7; Гал. 3:24). Понятието „обличане“ в Христос в стих 27 означава отричане от

14 И благословието на Авраама е чрез Исуса Христа, за да се разпростре върху езичниците и да получим обещанието на Духа чрез вяра.

3:15-29 „Законът и обещанието“

15 Братя, по човешки говоря, едно завещание, вече утвърдено, никои не разваля, нито допълня.

16 Но обещанията, дадени на Авраам и на потомъка му, не е казано и на потомците, като за мнозина, но като за един. И на потомъка ти, който е Христос.

17 Това и казвам, че утвърденият отначало завет от Бога за Христа не се отменя и обещанието да изгуби сила от закона, който се яви четиристотин и тридесет години по-късно.

18 Защото, ако наследството е по закон, то вече не е по обещание, а Авраам Бог дарува по обещание.

19 Тогава защо бе даден законът? Поради престъпленията бе прибавен, докато дойде потомъкът, за който се отнася обещанието, наредено чрез Ангели, чрез ръка на Ходатай.

20 А Ходатаят не е един, но Бог Е един.

21 И така, законът противен ли е на Божиите обещания? Да не бъде! Защото, ако законът бе даден, за да оживотворява, то наистина оправданието щеше да бъде от закон;

22 Но Писанието заключи всички под грях, така обещанието да се даде на вярващите чрез вяра в Исус Христос.

23 Преди да дойде вярата, бяхме пазени под закон, пазени за вярата, която щеше да се открие.

24 И така, законът бе за нас възпитател в Христа, за да се оправдаем чрез вяра;

25 И след като дойде вярата, ние вече не сме под ръководство на възпитател.

26 Защото всички сте синове Божии чрез вяра в Христа Исуса;

27 Защото всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте.

28 Няма вече юдеин, ни грък, ни роб, ни свободен. Няма мъжки, ни женски пол, защото всички сте едно в Христа Исуса.

29 Ако сте Христови, тогава Авраамово семе сте, сънаследници по обещание.

4 Глава

4:1-7 „Божии синове“

1 Казвам още, докато наследникът е непълнолетен, с нищо не се отличава от роб, макар и да е господар на всичко;

2 но е под настойници и домоуправители до определения от бащата срок.

3 Така и ние, докато бяхме невръстни, бяхме поробени под стихииите на света;

греховния начин на живот и вземане на твърдо решение за следване на учението и принципите Му, приемайки Неговото водителство. В Божието царство няма място за расизъм и дискриминация, защото всички са облечени с еднаква дреха – праведност в Христос (3:28,29).

4:1-7 „Божии синове“

Павел ясно отбелязва богочовешката природа на Исус Христос, Който е както Божий син, така и Човешки – истина, провъзгласена и от древните пророци (Ис.7:14; 9:6,7; Гал.4:4). Вярата в Исус освобождава от робството на греха и онези, които Го приемат стават Божии синове (4:5-7).

4 а кана изпхердило о диеса о Дел бичхалгяс е Чхавес Перес, бияндило жувлятар, бияндило тай телал о адеша,
5 та те изкине околел, колато сине тел ало адеша, та те лен о чхавипе.

6 Тай соскетто сен чхаве, о Дел бичхалгяс ко иле о Духос е Чхавеско, Ковато чингадел: Авва Даде!

7 Адалкхеске най сам сине робос, а чхаве а коли сом чхаво, ов си Девлеско миразно таро Христос.

4:8-21 „Кердипе о Павкеске пал галатяните“

8 О заман, кана ни пенжарасас е Девлес ту ме сикав робова околелге, колато най сас дел;

9 а акана, кана пенжаргиен е Делвес, ваи полачхес, като ачхилел пенжарде таро Дел, сар иринен тумен напалпале каринго кишли тай о чороре о ангуно сикайба, колесте манген те робувин?

10 Астариндос о диеса, о масека, о времяс тай е бреша.

11 Дарава ашчал туменге, те на би чучесте те кергьом бути машкар туменде.

12 Рухив тумен пралалел ачхон сар манца, соскетто тай ме ачхильом сар туменде. Ни керен манге ни сави би чачи,

13 нума коркоро жанена кай о ангуно дром туменге причшибенас о гудло вакяриба гаял сомас ки снага кишло;

14 а кава, со туменге сине скандали мере снагате туме ни отчхивтхен лес, ни жунгалдилел лестар, а ман лильен сар Делвеско ангели, сар е Христос Исусас. Состар гудлипе.

15 Палдава, кате си окова тумаро коркоро чачипе? Соскетто якхитка сом ашчал туменге, кай коли ащи тумаре якха ка икаленас таи туме ка денас манге.

16 Гаял, душмано ли ачхильом туменге, соскетто керавас чачипе туменге?

17 Коли ла сикавде тумен роден бут, ко ма шукар бути, даже он манген тумен те лен амендар та те роден ленде касканжи.

18 Нума лачши си те овен те роден тумен касканджи кана си лачхеске, тай ов секо диес, а ма ферди кана аракхльовав ме машкар туменде,

19 Чхавалел, мере колел ме пале биянгьом духк кате изобразисарав е Христос туменде,

20 мангав та те овав акана наш туменде тай те ченчил мо сеси, соскетто сом сар би гогаке ашчал туменге.

21 Вакерен манге туме, колато манген те овен телало адеша, ни шунел ли со вакерел о адеша?

4:22-31 „Агар тай Сара“

22 Соскетто си калярдо, кай о Авраамас исине дуй чхаве, иек тари измекарка, тай иек тари либерти;

23 а адавкха, ковата сине тари хлаинка, бияндило тари снага, а окова, ковато биандило тари путерди сине шинандо.

24 Тай адавкха си иновакердо, соскетто адалкха жувля сикавен дуй кидиба иек си таро Синайско плаи, ковато биянел чхавен гаял тай ов си таро Агар.

25 А адавкха Агар сикавел о веш таро Синай андо Арабия тай си авгуно о Ерусалимос, соскетто ой си ко робство пхе чхавенцар.

4 но когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, роден от жена и се подчини на закона;

5 за да изкупи, които са под закона, и да получим осигуряването.

6 Понеже сме синове, Бог изпрати в сърцата ни Духа на Сина Си, Който Дух вика: Ава, Отче!

7 Затова не си вече роб, но син, и ако си син, то си и наследник Божий чрез Исуса Христа.

4:8-21 „Грижата на Павел за галатяните“

8 Но тогава, понеже не знаехте Бога, служехте на богове, които по естество не са богове;

9 а сега, като познахте Бога, или, по-добре, като станяхте познати от Бога, как пак се връщате към немощните и нищожни схващания и искате пак отново да им робувате?

10 Почитайки дни, месеци, времена и години.

11 Боя се за вас, да не би напразно да съм се трудил помежду ви.

12 Моля ви, братя, бъдете като мен, защото и аз бях като вас. С нищо не сте ме засегнали;

13 Знаете, че когато ви благовестих за пръв път, бях немоощен по плът;

14 и вие не ме презряхте и не се погнусихте от товара ми в плътта, но ме приехте като Ангел Божий, като Христа Исуса.

15 Какво блаженство! Защото свидетелствам за вас, че ако можехте, очите си щяхте да изтръгнете и да ми ги дадете.

16 И така, враг ли ви станах, като ви говоря истината?

17 Ревнуват за вас не с добра цел, но искат да ви отлъчат от мен, и така вие за тях да ревнувате.

18 Добре е винаги да имате ревност към доброто, а не само когато съм помежду ви.

19 Чада мои, за които пак съм в родилни болки, докато се оформи Христос във вас,

20 сега бих искал да бъда помежду ви и да изменя гласа си, защото съм в недоумение за вас.

21 Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона: Не чувате ли закона?

4:22-31 „Агар и Сара“

22 Защото е писано: Авраам имаше двама сина, един от робинята, а друг от свободната.

23 Но който бе от робинята, се роди по плът, а който бе от свободната – по обещание.

24 Което е алегория. Това са двата завета, един от планината Синай, раждащ робство и който е Агар;

25 понеже Агар означава планината Синай в Арабия и съответстваща на сегашния Йерусалим и робува с децата си;

4:8-21 „Грижата на Павел за галатяните“

Преди да познаят Христос, езичниците са в робството на своите богове, но след това те не са повече в неведение и остават без извинение (Д.А.17:30; 1Кор.8:4; 10:20). Апостолът е загрижен за вярата на галатяните, поради отпадането им от благодатта на Господа и връщането към робството на традиции, обичаи, ритуали и предания, заблуждавайки се, че надеждата за спасението чрез Христос може да се замени със собствени дела (4:8-11;19,20).

4:22-31 „Агар и Сара“

За да разкрие различието между робството на „закона“, даден чрез Моисей, и свободата в Христос, Павел посочва за пример синовете на Авраам – Исмаил от Агар (слугинята) и Исаак от Сара (свободната). Исмаил е свидетелство, че в определен момент Авраам изгубва вярата по обещание, стремейки се да я постигне с дела по плът, но Исаак е синът на обещанието (12:3; 17:19-21). Всяко обстоятелство около раждането му подчертава вярата. Вярата на Авраам – като пример на християнска вяра (Рим. 4:16-25). Павел набляга, че роденият от слугинята, която символизира Стария завет, не е новороден в свободата на Святия Дух и благодатта, а синът на свободната – преобрази на Новия завет.

26 А упруно Ерусалимос си путердо ковато си са со си дай;
27 соскето си калярдо: „Лошанен туме, со ни биянел,
ковато ни биянел таи чингал тай изчингадел ту, на улян ко
биянде дукха. Соскето побут си е чхаве и коркори, гаял
чхаве би прандеме.“

28 А аме пхралален си сар о Исаак е чхаве со сам шинандо.

29 А сарто палдава о бияндо тари снага гонилас бияндо
таро Духос, гаял си таи акана.

30 Гаял, со вакерел о рамопе? „Лиляс палал и измежарка
тай е чхавес соскето о чхаво е измежаркано наи ла мирази
е чхавеса е путердоско“.

31 Адалкхеске, пхралален аме на сам чхаве е хлаинките,
нума и либертякири.

Шоро 5

5:1-15 „Тергъопе андо Христос“

1 Тай чука тергъон андо либерта, сави о Христос либер
ман, тай ма пханден тумен напале ко робство.

2 Аке, ме о Павлес вакерав туменге, кай коли сен сунети
о Христос нисар най тумен те файде.

3 Якхипе мангава те дел секони манушеске, ковато си
обрежиме, кай си длъжно те изикерел састо адеши.

4 Туме, колато манген те чачен тумен гаял таро адеша
сиен отчхивте таро Христос, отперен таро гудлипе.

5 Соскето аме сам гаял таро Духос, ажарас чачипе гаял
таро апакияба колесте аме ажарас амен.

6 Соскето ко Христос Исусас ни о обрежиме иси лес не-
саво зуралипе, ни со най обрежиме, а о апакияба, ковато
ачхол гаял таро дехиба.

7 Туме пхирен лачхес кон туменге ачшил те на овен те
шунен о чачипе?

8 Адавкха най ли таро Окова, Ковато тумен чингадингяс.

9 Хари хумер хумерил састо хумеро.

10 А ме сом пакютно ащал туменге ко Дел, кай нанай тхе
помислин авер а кова тумен смутил, ов ка ингелел поро
накажиба, ковато тай те овел ов.

11 Тай ме пхралален, соске панда те овав гониме, коли
тай те причшив е обрежименге? Соскето палдава о трушул
на отчхивел пес.

12 Мек те отчхинен пес окола, колато кунин тумен.

13 Соскето туме, пхралален, со сен путердо сиенас чинга-
диме, само ма аравен тумаро путериба, сар гаял те угодин
е снагаке, а дехимаса аканден иек иекхес.

14 Соскето о састо адеша изикерел пес иекх пхераса: „Те
дехес тере амалес сарто коркоро тут“.

15 А коли дандален тай хан тумен иек иекхес пазин тумен
те на би пек иекхес те изтребин.

5:16-26 „Жантарипе Духостар“

16 Гаял, вакерав: Пхирен ко Духос, тай най те угодин пе
снагакере страстя.

17 Соскето и снага бут мангел со си мамуи ко Духос, а о
Духос со си ки снага соскето он си мамуи иек иекхеске,
та те ащи те керен адавкха, ковато манген.

18 А коли жан таро Духос, най сиен телало адеша.

26 а горният Йерусалим е свободен, той е майка на всички ни.

27 Защото е писано: „Развесели се, неплодна, която не
раждаш; Възкликни и извикай ти, която не си в родилни
мъки; Защото повече са децата на самотната от семейна-
та.“

28 Ние, братя, сме като Исаак, чада на обещание.

29 И както тогава роденият по плът гонеше родения по
дух, така и сега.

30 Но какво говори Писанието? Изгони робинята и сина
й, защото синът на робинята няма наследство заедно със
сина на свободната.

31 И така, братя, не сме деца на робинята, но на свобод-
ната.

5 Глава

5:1-15 „Стоене в Христа“

1 И така, стойте в свободата, в която Христос ни освобо-
ди, и не се впримчвайте под робско иго.

2 Ето аз, Павел, ви казвам: Ако се обрязвате, Христос не
ви ползва.

3 Свидетелствам отново на всеки обрязващ се човек, че е
длъжен да изпълни целия закон.

4 Желаетите да се оправдавате със закона сте отделени
от Христа, отпаднали сте от благодатта,

5 а ние се надяваме и очакваме оправдание от вярата
чрез Духа.

6 Защото в Христа Исуса нито обрязването има сила, нито
необрязването, но вярата, която действа чрез любов.

7 Добре вървяхте, кой ви спря да се не покорявате на
истината?

8 Убеждението ви не е от Призоваващия ви.

9 Малко квас заквасва цялото тесто.

10 Уверен съм за вас чрез Господа, че няма да се подве-
дете. Който ви смущава, който и да е той, ще претърпи
осъждение.

11 И ако аз, братя, още проповядвам обрязване, защо да
съм преследван? Тогава би се премахнала спънката от
кръста.

12 И дано се отсекаат смутителите ви.

13 Защото вие на свобода сте призвани братя, само не
използвайте свободата като повод да угаждате на плътта,
но с любов си служете един другиму.

14 Защото целият закон се изпълнява в една дума; Да
възлюбиш ближния като себе си.

15 Но ако един друг се хапете и се ядете, пазете се да се
не изтребите един друг.

5:16-26 „Водене от Духа“

16 И казвам: Живейте в Духа, и не ще угаждате на стра-
стите на плътта.

17 Защото плътта е в ярост на Духа, и Духът противното
на плътта, противопоставят се, за да не правите това,
което искате.

18 Но ако сте водени от Духа, не сте под закон.

5:1-15 „Стоене в Христа“

Праведността от дела е напълно несъвместима с праведността чрез
вяра. Всичко, което може да се заслужи, не може да бъде получено
като дар (Рим. 4:4,5; Гал. 2:12; 3:119). Павел настоява този факт да бъде
осъзнат, защото е невъзможна верността към юдаизма и християн-
ството едновременно (Мат. 6:24). Приемайки едното, означава да се

отхвърли другото. Изгубването на Божествената благодат е резултат от
доброволните действия на този, който я изоставя. Вярата има дела, но
те не са „дела от закона“ (Гал. 2:16). Делата, които съпровождат истин-
ската вяра, са вдъхновени от благодатта, любовта към Бога и ближния
(Мат. 22:34-40; Гал. 5:14). Вярата, която не произвежда „плодовете на
Духа“ в живота, е лъжлива (Яков 2:26; 4:17; Гал. 5:22,23).

Кердипе е саркоске

19 А и бути е снаглолири си явна таи он си: лубипе, ма шужипе, гудляснагакере,

20 иконопеден коч, чародейство диба, кавгес, холя, партизанство, донде, разчхиниба,

21 каскандипе, мулякердя, матибе, хабе пибе, мударипе тай гаял сар коленге тумен предупредив сарто тумен тай предупредивас, кай керен асалкха бука, кай колато керен адалкха бука най те миразин е Девлескоро тхагарипе.

Емиши е Духоске

22 А о емиши ео Духос си: Дехиба, лошаиба, пача, лунгорамане, гудлипе, мила, апакияба,

23 жутимос, коркоро те икерес тут; Мамуи асалка нанай адеша.

24 А колато си Исус Христоскере, разчхинде ки снага кетане е страста тай и похоти ленге.

25 Коли о Духос живисарас, ко Духос тай тхе пхирас.

26 Те на ачас баресте иек аврес те на азбадяс тай те на мухттуринас иек иекхеске таи касканджипе.

Шоро 6**6:1-10 „Кердипе лачшес пал саворенге“**

1 Пхралален, коли перел мануш несаве безехесте, туме со сен духостар лачикер асалкхес рамане духоса а секаске вакеерава: Кипин коркоро тумен, та те на би туменда те овен скандалне.

2 Иек иекхеске ингелен е пхарипе, тай гаял изикерен о Христоскоро адеши.

3 Соскетото, коли несаво гиндил пес побут, гаял кай най мицо, ов хохавел коркоро пес.

4 А секо, мек пучхел пес пери бути, тай пале ка аци тхе ашарел ферди пес, а ма авреса;

5 Соскетото секо иси лес те ингелел поро пхарипе.

6 А адакха, ковата сикльол е Девлескере пхерася, мек овел ко са гудлипе ковата сикавдил лес.

7 Ма тхе хохавгьон о Дел най пал сеири, соскетото со куцил мануш, давкха ка кидел пес.

8 Соскетото, ковата куцил и снагаса, тари снага ка кидел тленно, а ковата куцил таро Духос, таро Духос ка кидел о биатор живипе.

9 Те на туменге пхарил те керен лачхипе, соскетото, коли тай те пхарил амен, аме ка кидас.

10 Тай чука, жи кате иси амен моментото, нека керас лачхипе саворенге, а найбут саворенге со апакияниле.

6:11-18 „Сунете тай е нево кердино“

11 Дикхен кити баре буквенцар туменге калярав мере вастеса!

12 Окола, колато манген те сикавен пес лачхо ко снагакоро, он тумен тховен те керен тумен сунети он роден ферди та те на овен гонибе ащал е Христоско трушул.

5:16-26 „Водене от Духа“

Любовта Божия и благодатта не освобождават човека от вярност и послушание. Не трябва да се смесва християнската свобода с разпуснатост. Истинската любов води всеки към старание да разбере и изпълни Божията воля. Евангелието не разрешава на човека да върши „делата на плътта“ (5:19-21). Бог освобождава хората от греха и тогава в тях се поражда желание за действие по Неговото благоволение чрез Святия Дух (Гал.5:22-23; Фил.2:13). Но битката между желанието да се постъпва справедливо и склонността да се върши зло е упорита (5:17). Компромисът със злото обаче никога не води до добър резултат. Пренебрегването ръководството на Святия Дух несъмнено води до проявата на греховните плътски дела в живота (5:19-21).

Делата на плътта

19 Делата на плътта са явни, те са: Прелюбодейство, блудство, нечистота, сладострастие;

20 идолопоклонство, магии, вражди, свади, ревнувания, гняв, съперничества, разцепления, ереси;

21 зависти, убийства, пианства, пирувания и други такива; отнапред ви казах, така и ви казвам, че които ги вършат, няма да наследят Божието царство.

Плодът на Духа

22 А плодът на Духа е: Любов, радост, мир, дълготърпение, благодот, милосърдие, вярност;

23 кротост, себевладение. Против такива няма закон.

24 А които са Христови, са разпнали плътта с похотите и със страстите си.

25 Ако по Духа живеем, по Духа и да постъпваме.

26 Да не бъдем суетно-славни, да се не дразним един другото и завиждаме.

6 Глава**6:1-10 „Вършене добро на всички“**

1 Братя, дори и да падне човек в някое прегрешение, вие, духовните, поправяйте такъв с кротък дух, като се пазите да не би и вие бъдете изкушени.

2 Един другото теготите си носете, и така изпълнявайте Христовия закон.

3 Защото, ако някой счита себе си за нещо, а е нищо, той маме себе си.

4 Нека всеки изпитва делата си, и тогава ще има похвала, а не пред другото;

5 защото всеки ще понесе своето бреме.

6 Наставляваният в словото да споделя всяко благо с наставляващия го.

7 Недейте се будалка. С Бог шега не бива. Защото каквото посее човек, това и ще пожъне;

8 Защото сеещият в плътта си от плътта ще пожъне погубление, но сеещият в Духа от Духа ще пожъне вечен живот.

9 И да се не обезсърчаваме, да правим добро, защото като не отслабваме, ще пожънем своевременно.

10 И така, докато имаме благовремие, нека правим добро на всички, а най-вече на своите във вярата.

6:11-18 „Обряването и новото създание“

11 Вижте, колко едро ви написах с ръката си.

12 Които искат да са харесани по плът, ви принуждават да се обрявате, само за да не бъдат преследвани за Христовия кръст;

6:1-10 „Вършене добро на всички“

Павел постъпва твърдо и решително с тези, които упорстват в греха, но нежно и търпеливо към онези, които имат желание да бъдат възстановени (1Кор.5:3-5; 2Кор.2:5-11; Гал.6:1). Църковната дисциплина се изразява в умело съчетаване на твърдост и доброта за завръщането на заблудилия се към Христос. Златното правило в Мат. 7:12 призовава всеки християнин да разглежда проблемите на другите сякаш са негови (6:2). Приемането на този принцип в личните отношения, дома, обществото, училището, църквата, национални и международни отношения, би могло да разреши проблемите донякъде на злото в света. Само Христовата благодат предоставя възможност той да се прилага при всякакви обстоятелства.

13 Соскетото тай коркоро сунедле пес, ни пазин о адеши, а манген те обрежин пес туме, та те ащи те ашарен пес тумаре статоске.

14 А дуре мандар те на ашарав ман, сиваи о кръстос амаре Девлеско о Исус Христос, презар ковата о дуняс ащал манге си разчхиндо тай ме ко дуняс.

15 Соскетото ко Христос Исусас о обрежиме си варесо зор, нума би обрежиме, нума о нево кердино.

16 Тай са со си, колато живин гаял, мирос тай милос тхе овел ленде тай е Делвеско о Израеля.

17 Канатар нисаво те на съклетил ман, соскетото ме ингелав и снага мерате о нишани Девлескере Исусескере.

18 Пхралален о гудлипе амаре Девлеско о Исус Христоско те овел тумаре духоса. Амин.

13 Защото и самите обрязани не пазят закона, а искат вие да се обрязвате, за да се хвалят с вашата плът;

14 а мен да ми не дава Господ да се хваля, освен с кръста на нашия Господ Исуса Христа, чрез който за мен светът е разпнат и аз за света.

15 Защото в Христа Исуса нито обрязването има някаква сила, нито необрязването, но новото създание.

16 На постъпващите по това правило, мир и милост на тях и на Божия Израел.

17 Занапред никой да ми не досажда, защото аз нося на тялото си белега на Господа Исуса.

18 Благодатта на нашия Господ Исуса Христа да бъде с духа ви, братя. Амин.

6:11-18 „Обрязването и новото създание“

Характерът не може да се промени в резултат на обрязването, а новото творение в Христос представлява новата личност (2Кор. 5:17; Гал. 6:13-15). Резултатът от вярата на новия човек в Христос е доказателството за видимата външна промяна в неговото поведение и живот, подчинен в послушание на Божията воля, изразена в Библията.